

SEZNAM LITERÁRNÍCH DĚL NABÍZENÝCH ŽÁKŮM K ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠCE

Z ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY

ŽÁK SI VYBERE Z KAŽDÉHO TEMATICKÉHO CELKU PRÁVĚ 1 TITUL, T.J. CELKEM 24 TITULŮ.

Minimálně dvěma díly musí být zastoupena próza, poezie i drama.

Seznam byl schválen metodickou komisí českého jazyka a literatury
dne 15. září 2025

1. Nejstarší literární památky; Bible; antická literatura

1	Aischylos	Oresteia	překlad Ferdinand Stiebitz
2		Bible*	Český ekumenický překlad
3		Epos o Gilgamešovi	překlad Vojtěch Zamarovský
4	Eurípides	Médeia	překlad Ferdinand Stiebitz
5	Homér	Odyssea	překlad Rudolf Mertlík
6	Mistr Sun	O umění válečném	překlad Oldřich Král
7	Olbracht Ivan	Biblické příběhy	
8	Ovidius	Proměny	překlad Ferdinand Stiebitz
9	Plautus Titus Maccius	Lišák Pseudolus	překlad Vladimír Šrámek
10	Sofoklés	Antigona	překlad Ferdinand Stiebitz
11	Sofoklés	Král Oidipus	překlad Ferdinand Stiebitz
12	Waltari Mika	Egyptan Sinuhet	překlad Marta Hellmuthová

* SZ: První kniha Mojžíšova (Genesis), NZ: Evangelium podle Lukáše, List Římanům - doporučen ekumenický překlad Bible

2. Počátky písemnictví v českých zemích; literatura ve středověku

1	Jirásek Alois	Staré pověsti české	
2	Karel IV.	Vita Caroli	překlad Jakub Pavel
3	Kosmas	Kronika česká	překlad Karel Hrdina, Marie Bláhová
4		Kristiánova legenda	překlad Jaroslav Ludvíkovský
5		Píseň o Nibelunzích	překlad Jindřich Pokorný
6		Píseň o Rolandovi	překlad Jiří Pelán
7		Satiry o řemeslnících a konšelích	
8	Smil Flaška z Pardubic	Nová rada	
9		Tkadleček	

3. Evropská renesanční literatura

1	Boccaccio Giovanni	Dekameron**	překlad Radovan Krátký
2	Cervantes Miguel de	Důmyslný rytíř Don Quijote de la Mancha	překlad Václav Černý
3	Machiavelli Niccolò	Vladař	překlad Jaroslav Zorálek
4	Petrarca Francesco	Zpěvník	překlad Jaroslav Pokorný
5	Shakespeare William	Hamlet	překlad Martin Hilský
6	Shakespeare William	Romeo a Julie	překlad Josef Topol
7	Shakespeare William	Sen noci svatojánské	překlad Martin Hilský
8	Villon François	Velká závěť	překlad Otokar Fischer

** Úvod; Den první +I/1, I/2, I/5 ; II/ 5, II/ 8; III/ 1, III/2, III/ 8; IV/ 10; V/9; VI/4, VI/7; VII/ 4; VIII/ 1, VIII/5; IX/ 2; X/6, X/10

4. Český humanismus a baroko; Jan Ámos Komenský

1	Bridel Bedřich	Co Bůh? Člověk?	
2	Calderón de la Barca Pedro	Život je sen	
3	Durych Jaroslav	Bloudění	
4	Harant Kryštof z Polžic a Bezdružic	Putování aneb Cesta z Království českého...	
5	Komenský Jan Ámos	Labyrint světa a ráj srdce	
6	Milton John	Ztracený ráj	překlad Josef Jungmann
7	Winter Zikmund	Mistr Campanus	

5. Klasicismus, osvícenství a preromantismus

1	Defoe Daniel	Robinson Crusoe	
2	Goethe Johann Wolfgang von	Utrpení mladého Werthera	překlad Erik Adolf Saudek
3	Goldoni Carlo	Sluha dvou pánů	překlad Jaroslav Pokorný
4	Molière	Don Juan	překlad Vladimír Mikeš
5	Molière	Lakomec	překlad Věra Saudková
6	Molière	Tartuffe	překlad František Vrba
7	Schiller Friedrich von	Loupežníci	překlad Jiří Stach
8	Swift Jonathan	Gulliverovy cesty	překlad Aloys Skoumal
9	Voltaire	Candide	

6. Národní obrození a český romantismus

1	Čelakovský Ladislav	Ohlas písní ruských	
2	Erben Karel Jaromír	Kytice	
3	Havlíček Borovský Karel	Křest svatého Vladimíra	
4	Jirásek Alois	F. L. Věk (I. díl)	
5	Klicpera Václav Kliment	Hadrián z Římsů	
6	Mácha Karel Hynek	Máj	
7	Mácha Karel Hynek	Marinka	
8	Němcová Božena	Babička	
9	Němcová Božena	Divá Bára	

10	Němcová Božena	V zámku a podzámčí	
11	Tyl Josef Kajetán	Strakonický dudák	
7. Romantismus v světové literatuře			
1	Austenová Jane	Pýcha a předsudek	překlad Eva Kondrysová
2	Hugo Victor	Chrám Matky Boží v Paříži	překlad Milena Tomášková
3	Lermontov Michail Jurjevič	Démon	překlad Milan Dvořák
4	Poe Edgar Allan	Filozofie básnické skladby a Havran	překlad Vítězslav Nezval
5	Puškin Alexandr Sergejevič	Evžen Oněgin	překlad Milan Dvořák
6	Scott Walter	Ivanhoe	překlad Jaroslav Kraus
7	Shelleyová Mary Wollstonecraft	Frankenstein	překlad Eva Bartošová
8	Stendhal	Červený a černý	překlad Otakar Levý
8. Směry a generace v české literatuře 2. polovina 19. století (májovci, ruchovci, lumírovci)			
1	Arbes Jakub	Svatý Xaverius	
2	Čech Svatopluk	Nový epochální výlet Pana Broučka tentokráte do 15. století	
3	Krásnohorská Eliška	Ze Šumavy	
4	Neruda Jan	Písně kosmické	
5	Neruda Jan	Povídky malostranské	
6	Světlá Karolina	Kříž u potoka	
7	Vrchlický Jaroslav	výbor Host na zemi	
8	Zeyer Julius	Tři legendy o krucifixu	
9. Realismus a naturalismus ve světové literatuře			
1	Balzac Honoré de	Otec Goriot	překlad Božena Zimová
2	Čechov Anton Pavlovič	Višňový sad	překlad Leoš Suchařípa
3	Dickens Charles	Oliver Twist	překlad E. Tilsch a E. Tilschová
4	Dostojevskij Fjodor Michailovič	Zločin a trest	překlad Jaroslav Hulák
5	Flaubert Gustav	Paní Bovaryová	překlad Věra Smetanová
6	Gogol Nikolaj Vasiljevič	Revizor	překlad Josef Mikuláš Boleslavský
7	Ibsen Henrik	Nora	překlad František Fröhlich
8	Maupassant Guy de	Kulička	překlad Břetislav Štorm
9	Tolstoj Lev Nikolajevič	Anna Karenina	překlad Tatjana Hašková
10	Zola Émile	Zabiják	překlad Jaroslav a Růžena Pochovi
10. Realismus a naturalismus v české literatuře			
1	Jirásek Alois	Filosofská historie	
2	Mrštíkové Alois a Vilém	Maryša	
3	Neff Vladimír	Sňatky z rozumu (I.-III. část)	
4	Preissová Gabriela	Její pastorkyňa	
5	Rais Karel Václav	Kalibův zločin	
6	Stroupežnický Ladislav	Naši furianti	
7	Šlejhar Josef Karel	Kuře melancholik	
11. Moderní světová literatura konce 19. století			
1	Baudelaire Charles	Květy zla (KPP Hořké propasti)	překlad Vítězslav Nezval
2	Jarry Alfred	Král Ubu	překlad Prokop Voskovec
3	Rimbaud Arthur	Básně (KPP Já je někdo jiný)	překlad Vítězslav Nezval
4	Rostand Edmond	Cyrano z Bergeracu	překlad Jaroslav Vrchlický
5	Stevenson Robert Louis	Podivný případ doktora Jekylla a pana Hyda	
6	Verlaine Paul	Písně beze slov (KPP Slova na strunách)	překlad Petr Kopta
7	Whitman Walt	Stébla trávy	překlad Jiří Kolář
8	Wilde Oscar	Jak je důležité mítí Filipa	překlad Jiří Zdeněk Novák
9	Wilde Oscar	Obráz Doriana Graye	překlad Jiří Zdeněk Novák
12. Česká moderna, dekadence a generace buřičů			
1	Bezruč Petr	Slezské písně	
2	Březina Otakar	výbor Nebezpečí sklizně	
3	Dyk Viktor	Krysař	
4	Dyk Viktor	Milá sedmi loupežníků	
5	Gellner František	Po nás ať přijde potopa	
6	Hlaváček Karel	Pozdě k ránu	
7	Machar Josef Svatopluk	Confiteor I	
8	Neumann Stanislav Kostka	Kniha lesů, vod a strání	
9	Sova Antonín	výbor Pozdrav bouřlivé noci	
13. Světová avantgardní tvorba 20. století			
1	Apollinaire Guillaume	Alkoholy (KPP Alkoholy života)	překlad Karel Čapek
2	Chlebnikov Velemír	Výbor (KPP Zakletí smíchem)	překlad Jiří Taufer
3	Kafka Franz	Proces	překlad Josef Čermák
4	Kafka Franz	Proměna	překlad Vladimír Kafka
5	Majakovskij Vladimir Vladimirovič	výbor Slovo o pluku Majakovského	
6	Mann Thomas	Doktor Faustus	
7	Meyrink Gustav	Golem	
8	Morgenstern Christian	Šibeniční písně	
9	Musil Robert	Zmatky chovance Törlesse	
10	Nezval Vítězslav	Moderní básnické směry	
11	Rilke Rainer Maria	Sonety Orfeovi	
12	Woolfová Virginia	Paní Dallowayová	
14. Světová próza a drama 1. polovina 20. století			
1	Brecht Bertolt	Žebrácká opera	překlad Jiří Valja
2	Bulgakov Michail	Mistr a Markétka	překlad Libor Dvořák
3	Feuchtwanger Lion	Židovka z Toleda	překlad Valter Feldstein

4 Fitzgerald Francis Scott	Velký Gatsby	překlad Rudolf Červenka a Alexandr Tomský
5 Huxley Aldous	Konec civilizace	překlad Josef Kostohryz
6 Saint Exupéry Antoine de	Malý princ	překlad Zdeňka Stavinohová
7 Shaw George Bernard	Pygmalion	překlad Luba a Rudolf Pellarovi
8 Steinbeck John	O myších a lidech	překlad Vladimír Vendyš
9 Steinbeck John	Pláň Tortilla	překlad Martin Hlinský

15. Česká meziválečná próza

1 Čapek Karel	cestopisy***
2 Čapek Karel	Hordubal
3 Čapek Karel	Povídky z jedné kapsy
4 Čapek Karel	Válka s mlouky
5 Havlíček Jaroslav	Petrolejové lampy
6 Jirotko Zdeněk	Saturnin
7 Nezval Vítězslav	Valérie a týden divů
8 Olbracht Ivan	Nikola Šuhaj loupežník
9 Olbracht Ivan	O zlých samotářích
10 Poláček Karel	Bylo nás pět
11 Vančura Vladislav	Marketa Lazarová
12 Vančura Vladislav	Rozmarné léto

*** Italské listy, Anglické listy, Výlet do Španěl, Obrázky z Holandska, Cesta na sever

16. Česká meziválečná poezie a divadlo

1 Čapek Josef a Karel	Ze života hmyzu
2 Čapek Karel	Bílá nemoc
3 Čapek Karel	R.U.R.
4 Halas František	Torzo naděje
5 Nezval Vítězslav	Manon Lescaut
6 Orten Jiří	Výbor (KPP Čemu se báseň říká)
7 Seifert Jaroslav	Na vlnách TSF
8 Voskovec - Werich	Těžká Barbora
9 Wolker Jiří	Těžká hodina

17. Obraz války ve světové literatuře 20. století

1 Heller Joseph	Hlava XXII	překlad Miroslav Jindra
2 Hemingway Ernest	Komu zvoní hrana	překlad Jiří Valja
3 Moravia Alberto	Horalka	překlad Jaroslav Pokorný a Alena Wildová
4 Remarque Erich Maria	Na západní frontě klid	překlad František Gel
5 Rolland Romain	Petr a Lucie	překlad Jaroslav Zaorálek
6 Styron William	Sofiina volba	překlad Radoslav Nenadál
7 Šolochov Michail	Osud člověka	překlad Bohuslav Ileš

18. Obraz války v české literatuře 20. století

1 Drda Jan	Němá barikáda
2 Fischl Viktor	Dvorní šašci
3 Fuks Ladislav	Spalovač mrtvol
4 Hašek Jaroslav	Osudy dobrého vojáka Švejka
5 Hrabal Bohumil	Ostře sledované vlaky
6 John Jaromír	Večery na slavníku
7 Langer František	Jízdní hlídka
8 Lustig Arnošt	Modlitba pro Kateřinu Horowitzovou
9 Otčenášek Jan	Romeo, Julie a tma
10 Weiss Jan	Dům o tisíci patrech

19. Směry a proudy v poezii a dramatu světové literatury 2. poloviny 20. století

1 Albee Edward	Kdo se bojí Virginie Woolfové?	překlad Rudolf Pellar
2 Beckett Samuel	Čekání na Godota	překlad Patrik Ouředník
3 Dürrenmatt Friedrich	Návštěva staré dámy	překlad Jiří Stach
4 Ginsberg Allen	Kvílení	překlad Jan Zábrana
5 Ionesco Eugène	Plešatá zpěvačka	překlad Jiří Konůpek
6 Miller Arthur	Smrt obchodního cestujícího	překlad Rudolf a Luba Pellarovi
7 Neruda Pablo	Dvacet milostných básní a jedna zoufalá píseň	
8 Stoppard Tom	Rosencrantz a Guildenstern jsou mrtvi	překlad Jaroslav Kořán
9 Vysockij Vladimir	výbor Zaklínač hadů	překlad Jana Moravcová
10 Williams Tennessee	Tramvaj do stanice Touha	překlad Luba a Rudolf Pellarovi

20. Směry a proudy v próze světové literatury 2. poloviny 20. století

1 Ajtmatov Čingiz	Popraviště	překlad Dagmar Šlampařová
2 Bradbury Raymond Douglas	451 stupňů Fahrenheita	
3 Camus Albert	Cizinec	překlad Miloslav Žilina
4 García Márquez Gabriel	Kronika ohlášené smrti	překlad Eduard Hodošek
5 García Márquez Gabriel	Sto roků samoty	překlad Vladimír Medek
6 Golding William	Pán much	překlad Heda Kovályová
7 Grass Günter	Plechový bubínek	
8 Hemingway Ernest	Stařec a moře	překlad František Vrba
9 Kerouac Jack	Na cestě	překlad Jiří Josek
10 Lem Stanisław	Futurologický kongres	překlad Helena Stachová
11 Lodge David	Den zkázy v Britském muzeu	překlad Antonín Přidal
12 Orwell George	1984	překlad Eva Šimečková
13 Salinger Jerome David	Kdo chytá v žitě	překlad Luba a Rudolf Pelantovi
14 Saroyan William	Tracyho tygr	překlad Jiří Kosek
15 Sartre Jean-Paul	Povídky (Zed', Místnost, Intimita)	překlad Josef Čermák a Eva Musilová

16 Solženicyn Alexandr	Jeden den Ivana Děnisoviče	překlad Sergej Machonin
17 Vian Boris	Pěna dní	překlad Svatopluk Horečka
18 Wyndham John	Den Trifidů	
21. Česká próza 2. poloviny 20. století		
1 Aškenázy Ludvík	Vajíčko (sbírka)	
2 Fuks Ladislav	Příběh kriminálního rady	
3 Hrabal Bohumil	Pábitelé	
4 Kohout Pavel	Z deníku kontrarevolucionáře	
5 Kundera Milan	Nesnesitelná lehkost bytí	
6 Kundera Milan	Žert	
7 Páral Vladimír	Katapult	
8 Pavel Ota	Smrt krásných srnců (sbírka)	
9 Salivarová Zdena	Honzlová	
10 Škvorecký Josef	Lvíče	
11 Škvorecký Josef	Zbabělci	
12 Werich Jan	Fimfárum	
22. Česká poezie a divadlo 2. poloviny 20. století		
1 Havel Václav	Audience	
2 Havel Václav	Zahradní slavnost	
3 Holub Miroslav	Kam teče krev	
4 Hrubín František	Romance pro křídlovku	
5 Jiřous Ivan Martin	Magorovy labutí písně	
6 Kainar Josef	Nové mýty	
7 Kohout Pavel	August August, august	
8 Kolář Jiří	Prométheova játra	
9 Kryl Karel	Kníška Karla Kryla	
23. Postmoderní a světová literatura přelomu tisíciletí		
1 Binet Laurent	Sedmá funkce jazyka	překlad Michala Marková
2 Coelho Paulo	Alchymista	překlad Pavla Lidmilová
3 Eco Umberto	Jméno růže	překlad Zdeněk Frýbort
4 Faber Michel	Evangelium ohně	
5 Jonasson Jonas	Stoletý stařík, který vylezl z okna a zmizel	překlad Zbyněk Černík
6 Long-Singer-Borgeson/Winfield	Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách	
7 Mawer Simon	Skleněný pokoj	překlad Lukáš Novák
8 Murakami Haruki	Kafka na pobřeží	překlad Tomáš Jurkovič
9 Palahniuk Chuck	Klub rváčů	překlad Richardm Podaný
10 Sorokin Vladimir	Den opřičníka	překlad Libor Dvořák
11 Vermes Timur	Už je tady zas	překlad Michaela Škultěty
24. Postmoderní a česká literatura přelomu tisíciletí		
1 Ajvaz Michal	Návrat starého varana	
2 Balabán Jan	Zeptej se táty	
3 Dousková Irena	Hrdý Budžes	
4 Hakl Emil	O rodičích a dětech	
5 Havel Václav	Odcházení	
6 Hodrová Daniela	Kukly	
7 Hůlová Petra	Paměť mojí babičce	
8 Legátová Květa	Želary (sbírka)	
9 Macura Valdimír	Guvernantka	
10 Mornštajnová Alena	Hana	
11 Rudiš Jaroslav	Konec punku v Helsinkách	
12 Smoljak - Svěrák	České nebe	
13 Šabach Petr	Občanský průkaz	
14 Topol Jáchym	Kloktat dehet	
15 Tučková Kateřina	Žitkovské bohyně	
16 Urban Miloš	Lord Mord	
17 Viewegh Michal	Báječná léta pod psa	
18 Wernisch Ivan	Cesta do Ašchabadu	